

Rena Rädle & Vladan Jeremić

Koliko solidarnosti?

Instalacija u javnom prostoru, Omiš, 10.-13. kolovoza 2025.

Rena i Vladan su za Almissa Open Art Festival kreirali vetrokaz u luci Omiša. Na vetrokazima je na nekoliko jezika napisano pitanje „Koliko solidarnosti?“, izabranih prema zvaničnim jezicima država iz kojih svake godine dolazi najveći broj turista u Omiš. To su hrvatski, nemački, italijanski, češki, poljski, francuski, mađarski, engleski, slovenački i holandski. Uz pomoć vetrokaza se može meriti jačina vetra i utvrditi pravac iz kojega vetar puše. Kada vetra nema, vetrokaz visi vertikalno. Kada vetar puše, vetrokaz je horizontalan, napet i potpuno ispunjen, te signalizira silu vetra koja u obliku oluje postaje opasnost. Ovaj rad problematizuje pojam solidarnosti na nekoliko nivoa. Prvenstveno se postavlja pitanje da li se solidarnost uopšte može meriti? Može li neko biti više ili manje solidaran? Zar solidarnost nije od samog početka bezuslovna?

Ako posmatramo igru vetrokaza i strujanja vazduha, nameće se još jedna misao: šta znači izraz solidarnosti koja se menja u zavisnosti od pravca vetra? Iza deklarativnog izražavanja solidarnosti ili njenog povlačenja, jednog gesta, koji je postao

svakodnevnicu, pogotovo na socijalnim mrežama, često stoje trenutni lični afiniteti i retko više od toga. Međutim, konkretni činovi solidarnosti, poput spasavanja brodolomnika iz mediteranskog mora, bivaju kriminalizovani i kažnjeni. Ljudi bivaju otpušteni ili isključeni sa medijskih ili kulturnih događaja ako pokažu znakove solidarnosti sa određenim pokretima. Time što problematizuje pojam solidarnosti, rad želi da ukaže na humanitarne katastrofe pred kojima javnost danas uporno zatvara oči ili koje zvanična politika brutalno negira.

Rena Rädle & Vladan Jeremić kroz zajedničku praksu istražuju odnose umetnosti i politike, razotkrivajući goruće društvene protivurečnosti. Koriste tehnike koje je lako reprodukovati i distribuirati, poput grafike i štampe, te jednostavnih materijala kao što su tekstil, karton i drvo, insistirajući na upotrebnoj vrednosti umetnosti. Oni razvijaju transformativne potencijale umetnosti u kroz saradnju s društvenim pokretima. Izlagali su, između ostalog, u: MUAC, Meksiko Siti; Brooklyn Museum, Njujork; Creative Time Summit, Majami; nGbK, Berlin; Trøndelag Senter for Samtidskunst, Trondheim, Norveška; Muzej savremene umetnosti, Ljubljana; MMOMA, Moskva; Kibla, Maribor; Muzej savremene umetnosti, Skoplje; Galleria del Progetto, Milano; Contemporary Art Center of Thessaloniki, Solun; Tallinna Kunstihoone, Tallin; Intercultural Museum, Oslo; 49. i 56. Oktobarski salon, Beograd; Kulturni centar Republike Srbije, Pariz; EKKM, Talin; Autostrada Biennale, Prizren; Kaapelin Gallery i Ateneum Art Museum, Helsinki; Politics of Dissonance u okviru Manifesta 12, Palermo; rotor, Grac; Borey Art Center, Petrograd; Muzej savremene umetnosti Vojvodine i Galerija Matice srpske, Novi Sad; Tirana Art Lab, Tirana; Muzej Jugoslavije, Beograd. Zvanična web stranica umetnika: <https://raedle-jeremic.net/>

Foto: Darko Fritz